

El ben conservat negre de Banyoles

El cas del negre de Banyoles em va intrigar moltíssim des del moment mateix del seu retorn a l'atenció pública. Tants d'anys de tenir-lo mig oblidat en una vitrina, es va convertir de cop i volta en protagonista d'un escàndol motivat per l'abominable racisme. Un metge negre resident a Banyoles va formular una indignada protesta perquè considera vergonyós d'exhibir la mòmia (si ho és) i va exigir que fos retirada i rebés boiximana sepultura. O betxuna, perquè la cosa, entre foscors de pell i diferències de concepte, no queda clara.

Dies després, ens van donar la notícia que havien dut la despulla a l'hospital Josep Trueta gairebé en secret. ¿Per què tant de misteri? A mi, que sovint sóc malpensat, em va semblar que s'havia optat per treure la peça del museu i evitar noves ferides a les sensibilitats. Confesso que vaig creure que no se'n parlaria més. ¡Però anava ben errat! L'e-

quip que dirigeix les investigacions, guiat pel forense senyor Narcís Bardolet, ha dit:

1r. El negre no era negre del tot. En estat de bona salut, tenia la pell d'un color castany, i el dissenyador va tenyir-la-hi d'un to més fosc.

2n. El negre no era boiximà, sinó betxuna: provenia del centre-sud d'Àfrica. ¡Felicitats per la punteria ètnica dels experts!

3r. L'esquelet és compost per una peça de fusta que va del coll a la pelvis. ¡Que ja és anar! Les extremitats són formades per una combinació de metall amb ossos autèntics de betxuna. Més felicitacions.

4t. Són del betxuna els cabells del crani i els pèls del bigoti; no va morir, doncs, en una indigència física absoluta. Els ulls són de vidre, cosa ja previsible.

5è. L'informe no explica si la

pell té aspecte de cartró pedra per mal adobada o perquè la tècnica d'aleshores no donava per a més.

A desgrat de tot el que deixo dit, el forense va declarar que és prematur d'extreure'n conclusions precipitades.

Va prometre una conferència de premsa oportuna sense plànyer referències als resultats.

No es pot negar que, a primera vista, el cas suggereix temes per a relats policíacs. ¡Ep! Dels que obliguen a precedir les pel·lícules que els escenifiquen amb aquella nota que afirma que tota semblança amb els fets del film és pura coincidència. Però quina en fóra que ara es descobrís que a Banyoles, en els temps de la dissecció del negre (tenyit) va desaparèixer algú el cos del qual encara no ha estat trobat.

Pere Calders